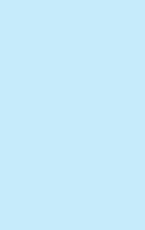

نماز خود را سبک
نشان، همانا پیامبر
اکرم صلی الله علیه
وآله و هکدام رجحتلش
فرمود: کسی که نماز
را سبک بشمارد از
من نیست.

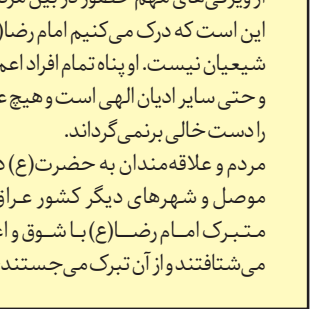
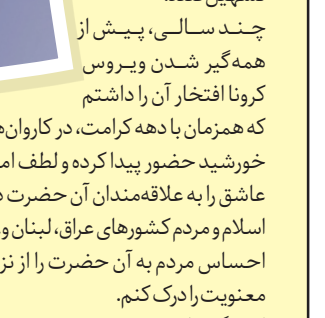
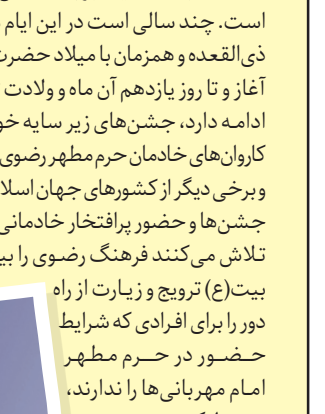

ولایت‌پذیری حضرت
معصوم(س) بسیار
پرچشمه‌است، در
طول تاریخ، زنان
بزرگ دانشم که
ولایت‌پذیر بودند،
مثل مادر و خواهر
حضرت موسی(ع)
آسیه هسمر فرعون که
هنگی مدافع حضرت
موسی بودند. حضرت
مریم(س) نیز نخستین
مدافع حضرت
عیسی(ع)، حضرت
خدیجه‌نخستین‌بانوی
مدافع پیامبر(ص)،
حضرت فاطمه(زهرا)،
مدافع علی(ع)
نخستین شهیده

ولایت و حضرت زینب
سجاده(ع) هستند! اما
حضرت معصوم(س) می‌بوسد، البته آن
حضرت در آن شرایط
نشمار و مسیریان آن
زمان به‌تاریخ برای
دیدار امام(رضاع) که
خیل‌ها هستند به
ایران می‌آید. پیگیر
ولایت‌پذیری ایشان
است.

نماز خود را سبک
نشان، همانا پیامبر
اکرم صلی الله علیه
وآله و هکدام رجحتلش
فرمود: کسی که نماز
را سبک بشمارد از
من نیست.

ولایت‌پذیری حضرت
معصوم(س) بسیار
پرچشمه‌است، در
طول تاریخ، زنان
بزرگ دانشم که
ولایت‌پذیر بودند،
مثل مادر و خواهر
حضرت موسی(ع)
آسیه هسمر فرعون که
هنگی مدافع حضرت
موسی بودند. حضرت
مریم(س) نیز نخستین
مدافع حضرت
عیسی(ع)، حضرت
خدیجه‌نخستین‌بانوی
مدافع پیامبر(ص)،
حضرت فاطمه(زهرا)،
مدافع علی(ع)
نخستین شهیده

ولایت و حضرت زینب
سجاده(ع) هستند! اما
حضرت معصوم(س) می‌بوسد، البته آن
حضرت در آن شرایط
نشمار و مسیریان آن
زمان به‌تاریخ برای
دیدار امام(رضاع) که
خیل‌ها هستند به
ایران می‌آید. پیگیر
ولایت‌پذیری ایشان
است.

■ **مرکز مشاوره «کرامت» به‌زودی افتتاح می‌شود**

مدیر مرکز جامع مشاوره آستان قدس رضوی از افتتاح یک کلینیک جدید به نام کلینیک «کرامت» در آینده‌ای نزدیک خبر داد. دکتر رضا آذریان گفت: با تکل به فحای بزرگ و استعانت از امام هاشم(ع)، به‌زودی در ایام دهه کرامت، کلینیک دیگری به‌حوزه‌های فعال در مرکز مشاوره بنیاده کرامت رضوی افزوده خواهد شد. این کلینیک به نام «کرامت»، با ستیگو مرآجه‌کنندگان خواهد بود و آن، به‌عزوات خدمات مشاورای مرسوم، در حوزه‌های تخصصی ویژه‌ای هم فعالیت خواهد شد. آذریان ادامه داد: در سال ۱۴۰۱، مرکز جامع مشاوره آستان قدس رضوی با ارائه خدمات تخصصی در سه کلینیک حرم مطهر، غدير ويغت افتخار ميزبانی از ۳۳ هزار مرآجه‌کننده داشته است. علاوه بر این، به‌تلاش خادمیاران استانی، ۱۳۰ هزار خدمت تخصصی هم در سطح استان‌ها ارائه شده است.

■ **شبهای روشن حرم با ۳۹ هزار متر ریسره رنگی**

دهه کرامت فرصت بسیار مغتنمی برای شناختن و شناساندن شخصیت امام ایت(ع) به مردم است. چند سالی است در این ایام مبارک که از اول ذی‌القعده و هزمنام با میلاد حضرت معصومه(س) آغاز و تا روز یازدهم آن ماه و تاامث‌ن‌ال‌الحج(ع) ادامه دارد، جشن‌های زیار سایه خورشید با حضور کاروان‌های خانمان حرم مطهر رضوی در سراسر کشور و برخی دیگر از کشورهای جهان اسلام برگزار می‌شود؛ جشن‌ها و حضور پرافتخار خدامانی که سال‌هاست تلاش می‌کنند فرهنگ رضوی را بین عاشقان اهل بیت(ع) ترویج و زیارت را راه

حضور در حرم مطهر امام مهربانی‌ها را ندارند، تسهیل‌کنند. چند سالی پیش از همه‌گیر شدن ویروس کرونا افتخار آن را داشتم که همزمان با دهه کرامت، در کاروان‌های زیرسایه خورشید حضور پیدا کرده و لطف امام رفوق به مردم عاشق را به علاقه‌مندان آن حضرت در سراسر جهان اسلام و مردم کشورهای عراق، لبنان، و... برسانم و تابلور احساس مردم به آن حضرت را از نزدیک حس و آن معنویت را درک کنم.

از ویژگی‌های مهم حضور در بین مردم و این کاروان‌ها این است که درک می‌کنیم امام(رضاع) فقط پناهگاه شیعیان نیست. او پناه تمام اعرام از شیعه و سنی و حتی سایر ادیان الهی است و هیچ عاشق و دل‌داده‌ای را دست‌خالی برنگذارد. مردم و علاقه‌مندان به حضرت(ع) در بصره، بغداد، موصل و شهرهای دیگر کشور عراق به سوی پرچم متبرک امام(رضاع) با شوق و اشتغالی راسخ می‌شتافتند و این تبرک می‌جستند، به‌تلاش همه‌سبکی که همزمان با دهه کرامت، در کاروان‌های زیرسایه خورشید حضور پیدا کرده و لطف امام رفوق به مردم عاشق را به علاقه‌مندان آن حضرت در سراسر جهان اسلام و مردم کشورهای عراق، لبنان، و... برسانم و تابلور احساس مردم به آن حضرت را از نزدیک حس و آن معنویت را درک کنم.

از ویژگی‌های مهم حضور در بین مردم و این کاروان‌ها این است که درک می‌کنیم امام(رضاع) فقط پناهگاه شیعیان نیست. او پناه تمام اعرام از شیعه و سنی و حتی سایر ادیان الهی است و هیچ عاشق و دل‌داده‌ای را دست‌خالی برنگذارد. مردم و علاقه‌مندان به حضرت(ع) در بصره، بغداد، موصل و شهرهای دیگر کشور عراق به سوی پرچم متبرک امام(رضاع) با شوق و اشتغالی راسخ می‌شتافتند و این تبرک می‌جستند، به‌تلاش همه‌سبکی که همزمان با دهه کرامت، در کاروان‌های زیرسایه خورشید حضور پیدا کرده و لطف امام رفوق به مردم عاشق را به علاقه‌مندان آن حضرت در سراسر جهان اسلام و مردم کشورهای عراق، لبنان، و... برسانم و تابلور احساس مردم به آن حضرت را از نزدیک حس و آن معنویت را درک کنم.

■ **تنگاهی به تاریخچه حرم حضرت معصومه(س)**

هیبراث

تنگاهی به تاریخچه حرم حضرت معصومه(س)

تنگاهی به تاریخچه حرم حضرت معصومه(س)

عزیز را دارد، یادگاری که نسبت نزدیکی با امام مهربانی‌ها دارد و از آن یرو چشم و چراغ و جامست و به همین دلیل حرم و آستان ایشان پس از حرم مطهر امام(رضاع) یکی از مهم‌ترین ابنیه مقدس در ایران است. جز این، حرم حضرت معصومه(س) یکی از ابنیه بسیار قدیمی در ایران است که به گفته تاریخ‌نشان چراپاشان ابتدا سیاسیانی بود که بر مزار نصب شده بود و پس از آن، زنی به نام زینب «قبه بر سر تربت او نهاد».

روایت منور در باغ باایان حضرت فاطمه معصومه(س) در محلی به نام باغ باایان (متعلق به موسی اشعری، یکی از اشعریان اهالی قم) در بیرون شهر قم آن زمان، که حالا روضه او است به خاک سپرده شد. از این باغ به نام مقبره «باایان» نیز یاد شده است زیرا آن‌طور که می‌گویند موسی بن خرورج آن باغ را پس از خاک‌سپاری حضرت معصومه(س)، برای گورستان عمومی وقف کرد.

آمده است باغ باایان در کنار رودخانه و بیرون شهر قم بوده است. این باغ حتی در قرن‌های ۷ و ۸ هجری نیز خارج از قوم بود. برای قاضی احمد قمی از ششمین الدین صاحب بیرون یاد می‌کند که «هتوجه شهر قم به‌چون به نام آنجا رسید، در مشهد شریف که بیرون شهر است فرود آمد. همچنین به موجب یک وقف‌نامه از زورق صفویان، حرم بیرون از باروی قم بوده است. در ایامی که حضرت زینب، فریض دیدار می‌کند، دیوار پهن و ستبری از آجر میان ساختمان حرم و رودخانه کشیده شده بود. به هنگام طغیان رودخانه، به حرم آسیب وارد می‌یاد. بنابراین در آن روزگار نیز حرم با رودخانه فاصله چندانی نداشته، گرچه امروز این فاصله به چند صدمتر می‌رسد، اما دختر هماددیک می‌داند، زنی توان طبیعی دانست بلکه به گمان قوی، مسیر رودخانه را بعداً کمی تغییر داده‌اند تا حرم از آسیب احتمالی مصون بماند.

حضرت معصومه(س) برای ما ایرانی‌ها حکم یادگاری

■ **آماده‌باش ۱۰ پایگاه فوریت‌های پزشکی در حرم رضوی**

مدیرعامل مؤسسه درمانی آستان قدس رضوی از آماده‌باش ۱۰ پایگاه فوریت‌های پزشکی در دهه کرامت در حرم مطهر حضرت(رضاع) خبر داد. دکتر سیامید سعیدی شهری گفت: این مؤسسه همزمان با شب میلاد فرخنده حضرت معصومه(س) و آغاز دهه کرامت، تعداد پایگاه‌های ثابت فوریت‌های پزشکی حرم مطهر رضوی را از هشت به ۱۰ پایگاه افزایش داد و افزود: این پایگاه‌ها تقویت نیرو در صحن‌های جمهوری اسلامی، آزادی، انقلاب اسلامی، گهرشاد و امام حسن مجتبی(ع)، رواق‌های دارالرحمة، دارالرحمة و همچنین باب‌الرضاع(ع) و باب‌الجواد(ع) در صحن پیامبر اعظم(ص)، آستان قدس رضوی درگنجی‌های موجود، سجدت شهری ترمیم کرد؛ با توجه به حضور گسترده زائران اقدامات ویژه‌ای برای حفظ سلامت و آرامش زائران با مشارکت نهادهای همکار در این ایام در دستور کار مؤسسه قرار دارد.

با همکاری گروه افتخاری خانواده حاج اسماعیل آهنگر از تهران در برخی از صحن‌ها ویرایش‌های فوری انجام شد تا زور آرای آستان چنان و چوین شود. همچنین اهل‌های نوری در صحن‌های مرکزی بارگاه ملکوتی رضوی در دهه کرامت روشن خواهد بود و فضای این

مؤظوف‌های روشنی‌ای است. به گزارش آستان‌نور، به‌مناسبت فرارسیدن ایام ولادت حضرت(رضاع) علاوه بر ۹ هزار متر ریسره رنگی که در شبهای دهه کرامت در صحن و سرای رضوی بالای سر زائران روشن خواهد‌بیش از ۱۰ هزار متر ریسره حیایی نیز

به عشق امامش هجرت کرده و از وی حدیث نقل شده، تنها حضرت معصومه(س) است. ما امام‌راه در عالم زیاده داریم ولی همه این‌طور نیستند که امام معصوم(ع) درباره آن‌ها سفارش کرده باشد. تعداد زیادی از فرزندان موسی بن جعفر(ع) و دیگر امامان معصوم(ع) در شهرهای مختلف ایران دفن هستند، برخی بلافاصل هستند برخی با فاصله، اما تنها امامزاده‌ای که چهار امام به زیارت ایشان سفارش کرده‌اند: حضرت معصومه(س) است. این توصیه‌ها نشان‌ده جایگاه و منزلت ویژه این معنوی حضرت معصومه(س) است. همزمان با روز ولادت این بانوی بزرگ و آغاز دهه کرامت، درباره فضائل و ابعاد وجودی آن حضرت با حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر ناصر رفیعی گفت‌وگویی انجام داده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

این امر حکایت از حضور قدرتمندانه، حکیمانه و حاکمانه امام(رضاع) در مطلع قرن سوم هجرت و همزمان با ولادت پندگی او در جهان اسلام دارد. همان زمانی که مورد اقبال عامه مسلمین به‌خصوص علما و اندیشمندان جهان اسلام قرار گرفت و مردم

اهل بیت(ع) را از زبان امام(رضاع) شناختند و امام(رضاع) هم از جنبه الهی و معنوی و هم از جنبه اجتماعی محوری پیداکرد. حالا هم پس از گذشت قر‌ها این محور بودن را به برکت انقلاب اسلامی برای امام(رضاع) مشاهده می‌کنیم. به استثنای ناصیه‌ها که از همان ابتدا با اهل بیت(ع) دشمنی می‌ورزیدند، سایر مسلمانان چشیده و چه سنی، با نگاه محبت‌آمیزتر و قدسی به امام(رضاع) و پرچم‌گنبد رضوی نگاه می‌کنند.

پیر و جوان، زن و مرد، شیعه و سنی همه به پرچم سبز گنبد امام(رضاع) توسل و حاجات خود را طلب می‌کنند. بارها و موارد متعددی از همین افراد در سفرهای بعدی مشاهده می‌کنیم که با بهجت و شادمانی به استقبال پرچم و خانمان بارگاه منور آمده و اعلام می‌کنند حاجت روا شده ازرویشان محقق شده است. گویا این جشن‌ها و حضور خادمان حضرت عرصه لطف امام(رضاع) به مردم عاشق و تنبیلور احساس مردم به این حضرت است.

حضرت معصومه(س) پس از شهادت پدر، نزدیک ۱۷ سال در کنار برادر زین‌الرواشان، امام(رضاع) زندگی کرده و از محضر پرفیض ایشان بهره‌مند شدند.

مسلماً حضرت معصومه(س) در شهر مدینه مجلس درس و بحث و تفسیر هم داشته ولی این‌ها در تاریخ نقل نشده است؛ چون کسی در این زمینه نوشته و یا اگر هم نوشته خیلی از این‌ها در کتاب‌سوری‌ها از بین رفته است. با‌توجه به همان اطلاعات و روایات اندک تاریخی، می‌دانیم که آن حضرت زینب محدثه، عالمه و عابدیه بوده و پس از عبودیت ایشان همین بس که در تمام ۱۷-۱۸-روزی که از زمان وفات قم سکونت داشتند، در جهرای مشغول بخت و بندگی خدا بودند.

حضرت معصومه(س) در میان فرزندان موسی بن جعفر(ع)، پس از امام حسن(ع) شاخص‌ترین است. امام کاظم(ع) دارای فرزندان بسیاری بودند و به جز فرزندان پسر، ۱۸-۱۷ دختر نیز داشتند. همه این دختران، خواهر و هم‌امام از دین موسی بن جعفر(ع) هستند اما آن دختری که از مدینه

عزیز را دارد، یادگاری که نسبت نزدیکی با امام مهربانی‌ها دارد و از آن یرو چشم و چراغ و جامست و به همین دلیل حرم و آستان ایشان پس از حرم مطهر امام(رضاع) یکی از مهم‌ترین ابنیه مقدس در ایران است. جز این، حرم حضرت معصومه(س) یکی از ابنیه بسیار قدیمی در ایران است که به گفته تاریخ‌نشان چراپاشان ابتدا سیاسیانی بود که بر مزار نصب شده بود و پس از آن، زنی به نام زینب «قبه بر سر تربت او نهاد».

روایت منور در باغ باایان حضرت فاطمه معصومه(س) در محلی به نام باغ باایان (متعلق به موسی اشعری، یکی از اشعریان اهالی قم) در بیرون شهر قم آن زمان، که حالا روضه او است به خاک سپرده شد. از این باغ به نام مقبره «باایان» نیز یاد شده است زیرا آن‌طور که می‌گویند موسی بن خرورج آن باغ را پس از خاک‌سپاری حضرت معصومه(س)، برای گورستان عمومی وقف کرد.

آمده است باغ باایان در کنار رودخانه و بیرون شهر قم بوده است. این باغ حتی در قرن‌های ۷ و ۸ هجری نیز خارج از قوم بود. برای قاضی احمد قمی از ششمین الدین صاحب بیرون یاد می‌کند که «هتوجه شهر قم به‌چون به نام آنجا رسید، در مشهد شریف که بیرون شهر است فرود آمد. همچنین به موجب یک وقف‌نامه از زورق صفویان، حرم بیرون از باروی قم بوده است. در ایامی که حضرت زینب، فریض دیدار می‌کند، دیوار پهن و ستبری از آجر میان ساختمان حرم و رودخانه کشیده شده بود. به هنگام طغیان رودخانه، به حرم آسیب وارد می‌یاد. بنابراین در آن روزگار نیز حرم با رودخانه فاصله چندانی نداشته، گرچه امروز این فاصله به چند صدمتر می‌رسد، اما دختر هماددیک می‌داند، زنی توان طبیعی دانست بلکه به گمان قوی، مسیر رودخانه را بعداً کمی تغییر داده‌اند تا حرم از آسیب احتمالی مصون بماند.

عزیز را دارد، یادگاری که نسبت نزدیکی با امام مهربانی‌ها دارد و از آن یرو چشم و چراغ و جامست و به همین دلیل حرم و آستان ایشان پس از حرم مطهر امام(رضاع) یکی از مهم‌ترین ابنیه مقدس در ایران است. جز این، حرم حضرت معصومه(س) یکی از ابنیه بسیار قدیمی در ایران است که به گفته تاریخ‌نشان چراپاشان ابتدا سیاسیانی بود که بر مزار نصب شده بود و پس از آن، زنی به نام زینب «قبه بر سر تربت او نهاد».

روایت منور در باغ باایان حضرت فاطمه معصومه(س) در محلی به نام باغ باایان (متعلق به موسی اشعری، یکی از اشعریان اهالی قم) در بیرون شهر قم آن زمان، که حالا روضه او است به خاک سپرده شد. از این باغ به نام مقبره «باایان» نیز یاد شده است زیرا آن‌طور که می‌گویند موسی بن خرورج آن باغ را پس از خاک‌سپاری حضرت معصومه(س)، برای گورستان عمومی وقف کرد.

آمده است باغ باایان در کنار رودخانه و بیرون شهر قم بوده است. این باغ حتی در قرن‌های ۷ و ۸ هجری نیز خارج از قوم بود. برای قاضی احمد قمی از ششمین الدین صاحب بیرون یاد می‌کند که «هتوجه شهر قم به‌چون به نام آنجا رسید، در مشهد شریف که بیرون شهر است فرود آمد. همچنین به موجب یک وقف‌نامه از زورق صفویان، حرم بیرون از باروی قم بوده است. در ایامی که حضرت زینب، فریض دیدار می‌کند، دیوار پهن و ستبری از آجر میان ساختمان حرم و رودخانه کشیده شده بود. به هنگام طغیان رودخانه، به حرم آسیب وارد می‌یاد. بنابراین در آن روزگار نیز حرم با رودخانه فاصله چندانی نداشته، گرچه امروز این فاصله به چند صدمتر می‌رسد، اما دختر هماددیک می‌داند، زنی توان طبیعی دانست بلکه به گمان قوی، مسیر رودخانه را بعداً کمی تغییر داده‌اند تا حرم از آسیب احتمالی مصون بماند.

عزیز را دارد، یادگاری که نسبت نزدیکی با امام مهربانی‌ها دارد و از آن یرو چشم و چراغ و جامست و به همین دلیل حرم و آستان ایشان پس از حرم مطهر امام(رضاع) یکی از مهم‌ترین ابنیه مقدس در ایران است. جز این، حرم حضرت معصومه(س) یکی از ابنیه بسیار قدیمی در ایران است که به گفته تاریخ‌نشان چراپاشان ابتدا سیاسیانی بود که بر مزار نصب شده بود و پس از آن، زنی به نام زینب «قبه بر سر تربت او نهاد».

■ **اجرای نمایش‌های خیابانی در خیابان‌های اطراف حرم مطهر**

مدیرعامل مؤسسه آفرینش‌های هنری آستان قدس رضوی از اجرای نمایش‌های خیابانی و دعوت از پنج گروه نمایش خیابانی در معابر پرتردد عمومی در جوار بارگاه ملکوتی رضوی، به‌عنوان یکی از برنامه‌های این مؤسسه در دهه کرامت خبر داد. امیرمهدی خمینی خاطرنشان کرد: نمایش «آهوان» به‌یوستندگی مهدی سپهریز و گروه‌های محمد چاهیان که در مؤسسه آفرینش‌های هنری آستان قدس رضوی تهیه شده در روز شانزدهمین جشنواره ملی تئاتر رضوی به‌روی صحنه می‌دود.

وی گفت: برنامه خشنوویی «حصص حصین» با محوریت هنرپویی استادان خشنوویی به مناسبت فرارسیدن میلاد حضرت(رضاع) خرداد ۱۳۰۱ خرداد سال جاری در حرم مطهر رضوی برگزار و آثار کتابت شده به نمایش صبری می‌شود. همچنین ترمیم و بازآورد هنرهای زیاده ولادت حضرت(رضاع) نیز در روزهای ۷ و ۸ خردادماه به ترتیب در شهرهای طبس، مشهد و گرگان با حضور اهل شعر و ادب برگزار خواهد شد.

حرم آسمانی را چشم‌نوازتر خواهد کرد. شبان‌نکر از خدمات این آستان قدس رضوی را باره در اجرای توتل گل و نو در مسیر تردد زائران از بست‌جایان تا بستان طوسی حرم مطهر نیز مشارکت دارند که بخشی از آن در مقابل باغ رضوان به پایان رسیده‌است.

حرم آسمانی را چشم‌نوازتر خواهد کرد. شبان‌نکر از خدمات این آستان قدس رضوی را باره در اجرای توتل گل و نو در مسیر تردد زائران از بست‌جایان تا بستان طوسی حرم مطهر نیز مشارکت دارند که بخشی از آن در مقابل باغ رضوان به پایان رسیده‌است.

حرم آسمانی را چشم‌نوازتر خواهد کرد. شبان‌نکر از خدمات این آستان قدس رضوی را باره در اجرای توتل گل و نو در مسیر تردد زائران از بست‌جایان تا بستان طوسی حرم مطهر نیز مشارکت دارند که بخشی از آن در مقابل باغ رضوان به پایان رسیده‌است.

حرم آسمانی را چشم‌نوازتر خواهد کرد. شبان‌نکر از خدمات این آستان قدس رضوی را باره در اجرای توتل گل و نو در مسیر تردد زائران از بست‌جایان تا بستان طوسی حرم مطهر نیز مشارکت دارند که بخشی از آن در مقابل باغ رضوان به پایان رسیده‌است.

الگوی سلوک دخترانه از خانه تا جامعه

گفت و گو با حجت الاسلام کتر رفیعی درباره جایگاه و منزلت حضرت معصومه (س)

حضرت فاطمه معصومه(س) است. همزمان با روز ولادت این بانوی بزرگ و آغاز دهه کرامت، درباره فضائل و ابعاد وجودی آن حضرت با حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر ناصر رفیعی گفت‌وگویی انجام داده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

این امر حکایت از حضور قدرتمندانه، حکیمانه و حاکمانه امام(رضاع) در مطلع قرن سوم هجرت و همزمان با ولادت پندگی او در جهان اسلام دارد. همان زمانی که مورد اقبال عامه مسلمین به‌خصوص علما و اندیشمندان جهان اسلام قرار گرفت و مردم اهل بیت(ع) را از زبان امام(رضاع) شناختند و امام(رضاع) هم از جنبه الهی و معنوی و هم از جنبه اجتماعی محوری پیداکرد. حالا هم پس از گذشت قر‌ها این محور بودن را به برکت انقلاب اسلامی برای امام(رضاع) مشاهده می‌کنیم. به استثنای ناصیه‌ها که از همان ابتدا با اهل بیت(ع) دشمنی می‌ورزیدند، سایر مسلمانان چشیده و چه سنی، با نگاه محبت‌آمیزتر و قدسی به امام(رضاع) و پرچم‌گنبد رضوی نگاه می‌کنند.

پیر و جوان، زن و مرد، شیعه و سنی همه به پرچم سبز گنبد امام(رضاع) توسل و حاجات خود را طلب می‌کنند. بارها و موارد متعددی از همین افراد در سفرهای بعدی مشاهده می‌کنیم که با بهجت و شادمانی به استقبال پرچم و خانمان بارگاه منور آمده و اعلام می‌کنند حاجت روا شده ازرویشان محقق شده است. گویا این جشن‌ها و حضور خادمان حضرت عرصه لطف امام(رضاع) به مردم عاشق و تنبیلور احساس مردم به این حضرت است.

حضرت معصومه(س) پس از شهادت پدر، نزدیک ۱۷ سال در کنار برادر زین‌الرواشان، امام(رضاع) زندگی کرده و از محضر پرفیض ایشان بهره‌مند شدند.

مسلماً حضرت معصومه(س) در شهر مدینه مجلس درس و بحث و تفسیر هم داشته ولی این‌ها در تاریخ نقل نشده است؛ چون کسی در این زمینه نوشته و یا اگر هم نوشته خیلی از این‌ها در کتاب‌سوری‌ها از بین رفته است. با‌توجه به همان اطلاعات و روایات اندک تاریخی، می‌دانیم که آن حضرت زینب محدثه، عالمه و عابدیه بوده و پس از عبودیت ایشان همین بس که در تمام ۱۷-۱۸-روزی که از زمان وفات قم سکونت داشتند، در جهرای مشغول بخت و بندگی خدا بودند.

حضرت معصومه(س) در میان فرزندان موسی بن جعفر(ع)، پس از امام حسن(ع) شاخص‌ترین است. امام کاظم(ع) دارای فرزندان بسیاری بودند و به جز فرزندان پسر، ۱۸-۱۷ دختر نیز داشتند. همه این دختران، خواهر و هم‌امام از دین موسی بن جعفر(ع) هستند اما آن دختری که از مدینه عزیز را دارد، یادگاری که نسبت نزدیکی با امام مهربانی‌ها دارد و از آن یرو چشم و چراغ و جامست و به همین دلیل حرم و آستان ایشان پس از حرم مطهر امام(رضاع) یکی از مهم‌ترین ابنیه مقدس در ایران است. جز این، حرم حضرت معصومه(س) یکی از ابنیه بسیار قدیمی در ایران است که به گفته تاریخ‌نشان چراپاشان ابتدا سیاسیانی بود که بر مزار نصب شده بود و پس از آن، زنی به نام زینب «قبه بر سر تربت او نهاد».

روایت منور در باغ باایان حضرت فاطمه معصومه(س) در محلی به نام باغ باایان (متعلق به موسی اشعری، یکی از اشعریان اهالی قم) در بیرون شهر قم آن زمان، که حالا روضه او است به خاک سپرده شد. از این باغ به نام مقبره «باایان» نیز یاد شده است زیرا آن‌طور که می‌گویند موسی بن خرورج آن باغ را پس از خاک‌سپاری حضرت معصومه(س)، برای گورستان عمومی وقف کرد.

آمده است باغ باایان در کنار رودخانه و بیرون شهر قم بوده است. این باغ حتی در قرن‌های ۷ و ۸ هجری نیز خارج از قوم بود. برای قاضی احمد قمی از ششمین الدین صاحب بیرون یاد می‌کند که «هتوجه شهر قم به‌چون به نام آنجا رسید، در مشهد شریف که بیرون شهر است فرود آمد. همچنین به موجب یک وقف‌نامه از زورق صفویان، حرم بیرون از باروی قم بوده است. در ایامی که حضرت زینب، فریض دیدار می‌کند، دیوار پهن و ستبری از آجر میان ساختمان حرم و رودخانه کشیده شده بود. به هنگام طغیان رودخانه، به حرم آسیب وارد می‌یاد. بنابراین در آن روزگار نیز حرم با رودخانه فاصله چندانی نداشته، گرچه امروز این فاصله به چند صدمتر می‌رسد، اما دختر هماددیک می‌داند، زنی توان طبیعی دانست بلکه به گمان قوی، مسیر رودخانه را بعداً کمی تغییر داده‌اند تا حرم از آسیب احتمالی مصون بماند.

عزیز را دارد، یادگاری که نسبت نزدیکی با امام مهربانی‌ها دارد و از آن یرو چشم و چراغ و جامست و به همین دلیل حرم و آستان ایشان پس از حرم مطهر امام(رضاع) یکی از مهم‌ترین ابنیه مقدس در ایران است. جز این، حرم حضرت معصومه(س) یکی از ابنیه بسیار قدیمی در ایران است که به گفته تاریخ‌نشان چراپاشان ابتدا سیاسیانی بود که بر مزار نصب شده بود و پس از آن، زنی به نام زینب «قبه بر سر تربت او نهاد».

روایت منور در باغ باایان حضرت فاطمه معصومه(س) در محلی به نام باغ باایان (متعلق به موسی اشعری، یکی از اشعریان اهالی قم) در بیرون شهر قم آن زمان، که حالا روضه او است به خاک سپرده شد. از این باغ به نام مقبره «باایان» نیز یاد شده است زیرا آن‌طور که می‌گویند موسی بن خرورج آن باغ را پس از خاک‌سپاری حضرت معصومه(س)، برای گورستان عمومی وقف کرد.

آمده است باغ باایان در کنار رودخانه و بیرون شهر قم بوده است. این باغ حتی در قرن‌های ۷ و ۸ هجری نیز خارج از قوم بود. برای قاضی احمد قمی از ششمین الدین صاحب بیرون یاد می‌کند که «هتوجه شهر قم به‌چون به نام آنجا رسید، در مشهد شریف که بیرون شهر است فرود آمد. همچنین به موجب یک وقف‌نامه از زورق صفویان، حرم بیرون از باروی قم بوده است. در ایامی که حضرت زینب، فریض دیدار می‌کند، دیوار پهن و ستبری از آجر میان ساختمان حرم و رودخانه کشیده شده بود. به هنگام طغیان رودخانه، به حرم آسیب وارد می‌یاد. بنابراین در آن روزگار نیز حرم با رودخانه فاصله چندانی نداشته، گرچه امروز این فاصله به چند صدمتر می‌رسد، اما دختر هماددیک می‌داند، زنی توان طبیعی دانست بلکه به گمان قوی، مسیر رودخانه را بعداً کمی تغییر داده‌اند تا حرم از آسیب احتمالی مصون بماند.

عزیز را دارد، یادگاری که نسبت نزدیکی با امام مهربانی‌ها دارد و از آن یرو چشم و چراغ و جامست و به همین دلیل حرم و آستان ایشان پس از حرم مطهر امام(رضاع) یکی از مهم‌ترین ابنیه مقدس در ایران است. جز این، حرم حضرت معصومه(س) یکی از ابنیه بسیار قدیمی در ایران است که به گفته تاریخ‌نشان چراپاشان ابتدا سیاسیانی بود که بر مزار نصب شده بود و پس از آن، زنی به نام زینب «قبه بر سر تربت او نهاد».

آمده است باغ باایان در کنار رودخانه و بیرون شهر قم بوده است. این باغ حتی در قرن‌های ۷ و ۸ هجری نیز خارج از قوم بود. برای قاضی احمد قمی از ششمین الدین صاحب بیرون یاد می‌کند که «هتوجه شهر قم به‌چون به نام آنجا رسید، در مشهد شریف که بیرون شهر است فرود آمد. همچنین به موجب یک وقف‌نامه از زورق صفویان، حرم بیرون از باروی قم بوده است. در ایامی که حضرت زینب، فریض دیدار می‌کند، دیوار پهن و ستبری از آجر میان ساختمان حرم و رودخانه کشیده شده بود. به هنگام طغیان رودخانه، به حرم آسیب وارد می‌یاد. بنابراین در آن روزگار نیز حرم با رودخانه فاصله چندانی نداشته، گرچه امروز این فاصله به چند صدمتر می‌رسد، اما دختر هماددیک می‌داند، زنی توان طبیعی دانست بلکه به گمان قوی، مسیر رودخانه را بعداً کمی تغییر داده‌اند تا حرم از آسیب احتمالی مصون بماند.

■ **اجرای نمایش‌های خیابانی در خیابان‌های اطراف حرم مطهر**

مدیرعامل مؤسسه آفرینش‌های هنری آستان قدس رضوی از اجرای نمایش‌های خیابانی و دعوت از پنج گروه نمایش خیابانی در معابر پرتردد عمومی در جوار بارگاه ملکوتی رضوی، به‌عنوان یکی از برنامه‌های این مؤسسه در دهه کرامت خبر داد. امیرمهدی خمینی خاطرنشان کرد: نمایش «آهوان» به‌یوستندگی مهدی سپهریز و گروه‌های محمد چاهیان که در مؤسسه آفرینش‌های هنری آستان قدس رضوی تهیه شده در روز شانزدهمین جشنواره ملی تئاتر رضوی به‌روی صحنه می‌دود.

وی گفت: برنامه خشنوویی «حصص حصین» با محوریت هنرپویی استادان خشنوویی به مناسبت فرارسیدن میلاد حضرت(رضاع) خرداد ۱۳۰۱ خرداد سال جاری در حرم مطهر رضوی برگزار و آثار کتابت شده به نمایش صبری می‌شود. همچنین ترمیم و بازآورد هنرهای زیاده ولادت حضرت(رضاع) نیز در روزهای ۷ و ۸ خردادماه به ترتیب در شهرهای طبس، مشهد و گرگان با حضور اهل شعر و ادب برگزار خواهد شد.

حرم آسمانی را چشم‌نوازتر خواهد کرد. شبان‌نکر از خدمات این آستان قدس رضوی را باره در اجرای توتل گل و نو در مسیر تردد زائران از بست‌جایان تا بستان طوسی حرم مطهر نیز مشارکت دارند که بخشی از آن در مقابل باغ رضوان به پایان رسیده‌است.

است چرا زیارت حرم حضرت معصومه‌شمار ترک شده است».
یکی از علمای قم می‌گفت: «به دلیل در حد چشم مدت‌ها نمی‌توانستیم وضو بگیرم. شبی به امام (رضاع) توسل شدم. آن حضرت فرمودند: آن فردا می‌توانی وضو بگیری. سپس گفتند: شما که قم هستید چرا به زیارت خواهر ما نمی‌روید؟». مرحوم آیت‌الله فاضل می‌فرمود: «ما وقتی در مسائل علمی دچار مشکل می‌شویم به حضرت معصومه(س) متوسل می‌شویم و علم به ما اضافه می‌شود».

است چرا زیارت حرم حضرت معصومه‌شمار ترک شده است».
یکی از علمای قم می‌گفت: «به دلیل در حد چشم مدت‌ها نمی‌توانستیم وضو بگیرم. شبی به امام (رضاع) توسل شدم. آن حضرت فرمودند: آن فردا می‌توانی وضو بگیری. سپس گفتند: شما که قم هستید چرا به زیارت خواهر ما نمی‌روید؟». مرحوم آیت‌الله فاضل می‌فرمود: «ما وقتی در مسائل علمی دچار مشکل می‌شویم به حضرت معصومه(س) متوسل می‌شویم و علم به ما اضافه می‌شود».

است چرا زیارت حرم حضرت معصومه‌شمار ترک شده است».
یکی از علمای قم می‌گفت: «به دلیل در حد چشم مدت‌ها نمی‌توانستیم وضو بگیرم. شبی به امام (رضاع) توسل شدم. آن حضرت فرمودند: آن فردا می‌توانی وضو بگیری. سپس گفتند: شما که قم هستید چرا به زیارت خواهر ما نمی‌روید؟». مرحوم آیت‌الله فاضل می‌فرمود: «ما وقتی در مسائل علمی دچار مشکل می‌شویم به حضرت معصومه(س) متوسل می‌شویم و علم به ما اضافه می‌شود».

است چرا زیارت حرم حضرت معصومه‌شمار ترک شده است».
یکی از علمای قم می‌گفت: «به دلیل در حد چشم مدت‌ها نمی‌توانستیم وضو بگیرم. شبی به امام (رضاع) توسل شدم. آن حضرت فرمودند: آن فردا می‌توانی وضو بگیری. سپس گفتند: شما که قم هستید چرا به زیارت خواهر ما نمی‌روید؟». مرحوم آیت‌الله فاضل می‌فرمود: «ما وقتی در مسائل علمی دچار مشکل می‌شویم به حضرت معصومه(س) متوسل می‌شویم و علم به ما اضافه می‌شود».

است چرا زیارت حرم حضرت معصومه‌شمار ترک شده است».
یکی از علمای قم می‌گفت: «به دلیل در حد چشم مدت‌ها نمی‌توانستیم وضو بگیرم. شبی به امام (رضاع) توسل شدم. آن حضرت فرمودند: آن فردا می‌توانی وضو بگیری. سپس گفتند: شما که قم هستید چرا به زیارت خواهر ما نمی‌روید؟». مرحوم آیت‌الله فاضل می‌فرمود: «ما وقتی در مسائل علمی دچار مشکل می‌شویم به حضرت معصومه(س) متوسل می‌شویم و علم به ما اضافه می‌شود».

است چرا زیارت حرم حضرت معصومه‌شمار ترک شده است».
یکی از علمای قم می‌گفت: «به دلیل در حد چشم مدت‌ها نمی‌توانستیم وضو بگیرم. شبی به امام (رضاع) توسل شدم. آن حضرت فرمودند: آن فردا می‌توانی وضو بگیری. سپس گفتند: شما که قم هستید چرا به زیارت خواهر ما نمی‌روید؟». مرحوم آیت‌الله فاضل می‌فرمود: «ما وقتی در مسائل علمی دچار مشکل می‌شویم به حضرت معصومه(س) متوسل می‌شو